

Obsah

Předmluva

<i>Stanislav Brouček a Tomáš Grulich</i>	9
<i>Přemysl Sobotka (místopředseda Senátu PČR, Praha):</i> Češi žijící v zahraničí jsou součástí národní identity	10
<i>Tomáš Grulich (předseda Stálé komise Senátu PČR pro krajaný žijící v zahraničí, Praha):</i> Zahraníční češství z perspektivy možných návratů.	11
<i>Stanislav Brouček (Etnologický ústav AV ČR, v. v. i., Praha):</i> Nová emigrace z České republiky po roce 1989 a návratová politika.	14

Podmínky návratového režimu

Evropské zkušenosti (Re-turn program)

<i>Robert Nadler (Leibniz Institute for Regional Geography, Leipzig, Germany):</i> Return migration in Central Europe: Findings from the transnational project "Re-Turn"	24
<i>Zoltán Kovács, Lajos Boros, Gábor Hegedűs, Gábor Lados, Gábor Dudás</i> (University of Szeged, Hungary): What brings people back? Opportunities and obstacles of return migration in Central Europe	38
<i>Grzegorz Orawiec (The Marshal's Office of the Świętokrzyskie Voivodeship, Kielce, Poland):</i> Polish policies and programs in the field of migration – national and regional levels (with focus on Świętokrzyskie Region)	57
<i>Jan Schroth (Mezinárodní organizace pro migraci, Praha):</i> Projekt Re-turn: Bariéry efektivního využití potenciálu navracejících se migrantů a nástroje a metody k jejich odstraňování	63
<i>Zuzana Bařtipánová (Rekvalifikační a informační centrum, s. r. o., Most):</i> Pilotní ověření nových nástrojů na podporu návratové migrace a úspěšné integrace navrátilců vytvořených v rámci projektu Re-turn	70

Pohled orgánů státní správy České republiky

<i>Stanislav Kázecký (Zvláštní zmocněnec Ministerstva zahraničních věcí ČR, Praha):</i> Pohled Ministerstva zahraničních věcí České republiky na problematiku českých krajaných komunit v zahraničí	75
<i>Kateřina Kropáčová (Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR):</i> Systém sociálního zabezpečení v České republice ve vztahu k migrujícím občanům	76
<i>Miroslav Chytil (Generální ředitelství Úřadu práce ČR):</i> EURES – podpora pracovní mobility v Evropě	84

Andrea Baršová (Úřad vlády ČR, Praha):

Vystěhovalci, navrátilci, světoběžníci 86

Postoje migrantů k prospěšnosti jejich návratů

Zkušenosti navrátilců a zahraničních Čechů

Jana Vavrečková (Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, v. v. i., Praha):

Pracovní zkušenosti českých kvalifikovaných pracovních sil z pobytu
v zahraničí a jejich postoje k návratu 101

Lenka Belková, Marek Kubišta, Martin Polívka (Čeští studenti a mladí profesionálové
ve Francii, Paříž):

Postoje mladých českých migrantů žijících ve Francii k možnosti
návratu do České republiky 110

Lucie Slavíková-Boucher (Česká škola bez hranic, Paříž):

Čeština pro děti v zahraničí jako součást pozitivní návratové politiky 115

Martin Jan Stránský (Konzultativní rada Stálé komise Senátu PČR pro krajiny
žijící v zahraničí, Praha):

Krajané (ne)jsou cizinci 117

Karel Raška (Společnost pro vědy a umění, USA):

Proč se (ne)vrátit z Ameriky? 119

Barbara Semenov (Čechoaustralan, Hawksburn, Australia):

Návraty migrantů a syndrom české kotliny 122

Jana Bratinková (Klub občanů České republiky na Slovensku, Bratislava):

Snahy o návrat občanů České republiky žijících na Slovensku po rozdělení
ČSFR a současný stav 126

Miroslav Krupička (Český rozhlas, Praha):

Kolik je Čechů ve světě? 130

Vlastenka Krišan (Česi Južnog Banata, Bela Crkva, Srbsko):

Postoje migrantů k prospěšnosti jejich návratů – názory potomků Čechů,
jejichž návrat je legislativně velice obtížný 136

Šárka Atzenbeck (Drážďany, Svobodný stát Sasko):

Češi v Sasku. Domov blízký, nebo vzdálený? 139

Helena Basler (Kulturní klub Čechů a Slováků v Rakousku, Vídeň):

K problematice návratu do rodné vlasti – nad postojí bývalých
československých/českých občanů k nové skutečnosti a nad přínosem
jejich působení v obou zemích 142

Dana Seidlová (Curych, Švýcarsko):

O emigraci, repatriaci a vlastenectví 149

Návraty z perspektivy historického srovnávání

Naďa Valášková (Etnologický ústav AV ČR, v. v. i., Praha):

Návraty do Československa po první a druhé světové válce 152

Andrej Sulitka (Etnologický ústav AV ČR, v. v. i., Praha):

Politická opatření k návratu krajanů do Československa po první světové válce 161

Zdeněk Uherek (Etnologický ústav AV ČR, v. v. i., Praha):

Návratové migrace Čechů z Ukrajiny, Běloruska a Kazachstánu do České republiky 173

Hana Červinková (Etnologický ústav AV ČR, v. v. i., Praha) a Marek Pawlak

(Centrum Badań Migracyjnych Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, Poznań):

Nové migrační trendy po roce 1989 a 2004 ve střední a východní Evropě
(česká a polská perspektiva) 179

Marta Botiková (Filozofická fakulta Univerzity Komenského, Bratislava):

Súčasný (pracovný cezhraničný) migrácie a ich etnologické štúdiu na Slovensku . . . 186

Sarah Scholl-Schneider (Johannes Gutenberg-Universität Mainz, Germany):

Homecomings and Cultural Transfers – The example of the Czech

Re-Migration after 1989 compared 195

Veronika Marešová (Velká Británie):

Návrat do České republiky – ano, či ne? Hodnoty Čechů v Londýně a jejich
postoj k návratu do ČR 210

Výběr z diskuse 217

Seznam autorů 236

Ediční poznámka 237

Příloha 238

Nová emigrace z České republiky po roce 1989 a návratová politika (pozdávka na konferenci)